

[Harald Petersen.]

tiet i 1936 virkelig tog konsekvensen af det princip, man forfægtede, om bevarelsen af den samme valgrets- og valgbarhedsalder til folketinget og til de kommunale råd. I 1936 skete der jo nemlig det, at det socialdemokratiske princip kom ud for en prøve i dette høje ting. Der skete det, at socialdemokratiet og det radikale venstre sammen med alle os andre — retsforbundet naturligvis undtaget — stemte et ændringsforslag om at sænke den kommunale valgretsalder til 21 år ned. Ved anden behandling af den nugældende kommunale valglov stillede det kommunistiske parti et positivt forslag om at bryde det af socialdemokratiet og den daværende regering hævdede princip om ensartet valgretsalder til folketinget og til de kommunale råd. Kommunisterne stillede gennem det ærede medlem hr. Alfred Jensen et ændringsforslag om at indføre 21 års valgrets- og valgbarhedsalder til de kommunale råd, men socialdemokratiet stemte med piber og trommer dette forslag ned — skønt de som sagt med de daværende regeringspartiers styrke havde parlamentarisk og politisk magt i begge rigsdagens ting til at gennemføre forslaget om de 21 år, hvis de havde villet.

Jeg vil gerne for fuldstændighedens skyld og for helt at belyse den ejendommelige sjælevandring, der her har fundet sted, anføre, med hvilken begrundelse det kommunistiske ændringsforslag om 21 års valgretsalder blev afvist fra socialdemokratisk og radikal side. Den daværende ordfører for regeringspartiet, socialdemokraten A. C. Mortensen, sagde bl. a. herom — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et par citater; det står i folketingstidenden for 1936—37, sp. 2011—2012 —:

„I selve lovforslaget hedder det, at valgretsalderen er den samme som til folketinget. Såvel venstre som konservative foreslår, at der vedblivende skal stå 25 år, og fra anden side“

— det er altså fra kommunistisk side — „er foreslået, at man straks går til 21 år. Jeg mener imidlertid, at indenrigsministeren har truffet det rette, når han foreslår, at valgretsalderen til enhver tid skal være den samme til kommunevalg som til folketingsvalg“

— til enhver tid, der er ikke noget at diskutere, ikke noget at fortolke.

Tilsvarende udtalte den radikale ordfører sig, og regeringens indenrigsminister udtalte sig om spørgsmålet — på spalte 2037 — i følgende vendinger:

„Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen

skal jeg sige, at jeg må fraråde, at man vedtager det af ham og hans partifælle stillede forslag, idet jeg iøvrigt kan anerkende, at man fra den side har skiftet anskuelse i de senere år. For 3 år siden stillede man jo forslag om, at valgretsalderen skulde være 18 år. Man har nu lagt 3 år på. Jeg tror, at denne bevægelighed hos de ærede medlemmer understreger, at det er rigtigt, at valgretsalderen til de folkevalgte forsamlinger fastsættes på fælles grundlag, således som det vil blive fastsat i den nye grundlov.“

Se, det var overmåde gode og saglige og vægtige begrundelser, der er ligeså aktuelle i dag som i 1936. Det er begrundelser, der er aktuelle også i den forstand, at den kommende grundlovsrevision, som regeringen jo har i sin hånd, bør afgøre spørgsmålet om valgretten til folkevalgte forsamlinger generelt og automatisk. Og indtil det er sket, bør man utvivlsomt ud fra denne tankegang, som kom til orde fra regeringen og socialdemokratiet i 1936, bevare tungen lige i munden og holde sig til de grundsætninger, der blev fastslået af socialdemokratiet selv i 1936.

På baggrund af denne brogede socialdemokratiske fortid er det unægtelig egnet til at vække en vis forbavelse, hvad man nu ser fra den høje regerings side, hvis da ikke det, vi ser i dag, skal betragtes som udtryk for en nervøs og forfjamsket socialdemokratisk taktik med sigte på det kommunale valg, vi skal have i 1950, og som udtryk for, at man i tide vil gøre kommunisterne kolde.

Venstres stilling til det her rejste spørgsmål er sammenfaldende med det principielle standpunkt, som socialdemokratiet og de radikale indtog, da den gældende kommunale valglov blev gennemført i 1936, og som de to partier dengang tog konsekvensen af. Venstre fastholder også i dag det princip, at valgrets- og valgbarhedsalderen må være den samme såvel til folketinget som til de kommunale råd og andre offentlige forsamlinger, som landets vælgere har adgang til at udpege gennem deres valgret. I den situation, hvori vi står i dag, og med den måde, på hvilken regeringen selv har kædet problemerne sammen, betragter venstre spørgsmålet om valgrets- og valgbarhedsalderen som en helhed både sagligt og politisk. Således som regeringen selv har lagt forholdene til rette gennem nedsættelse af forfatningskommissionen, må og bør spørgsmålet om den kommunale valgretsalder løses i kontakt med den afgørelse, der, hvis regeringen har det fornødne arbejdsmod, kan træffes indenfor en rimelig